

Bursa Bölgesinde Soliter Nodüllü Olgularda Kanser İnsidensinin Araştırılması

Şazi İMAMOĞLU*
Ercan TUNCEL**
Ömer YERCI***
Ziya ASA****

ÖZET

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde 1981-1986 yılları arasında opere edilen 274 soliter tiroid nodüllü olgu çalışmaya alındı. 6 olguda (% 2.2) malignite saptandı. 21-30 yaşları arasında kanser insidensi % 3.7, 51-60 yaşları arasında ise % 8.8 olarak bulundu. Kanser saptanan tüm olgularımız kadındı.

SUMMARY

Prediction of Malignancy in Solitary Thyroid in Bursa Region

From 1981 through, 274 patients with single thyroid nodules were operated on at Uludağ University School of Medicine. Malignancy was proved in six patients. The overall incidence of carcinoma was 2.2 percent. The incidence of cancer was found in patients between 21-30 years of age (3.7 percent) and 51-60 years of age (8.8 percent) of women.

Tiroid bezi hastalıkları Bursa bölgesinde oldukça sık görülmektedir. Tiroid hastalıkları arasında yer alan soliter tiroid nodülleri günümüzde önemli bir problem olmaya devam etmektedir. Tiroid kanserleri klinik ve laboratuvar incelemelerinde genellikle selim soliter tiroid nodülleri ile ayırt edilmekte güçlük yaratmaktadırlar. Yapılan çalışmalarda soliter tiroid nodüllerinde kanser insidensinin araştırmacılara göre % 3 ile % 35 arasında değişiklik gösterdiği görülmektedir¹⁻⁵.

Bursa bölgesinde tiroid bezinin soliter nodüllerinde benign adenoma türlerinin ve tiroid kanserlerinin insidensini araştırmak amacı ile bu çalışmayı planladık.

* Doç. Dr.; U.Ü. Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
** Dr.; U.Ü. Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi
*** Dr.; U.Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi
**** Uzm. Dr.; Bolu Yığılca Sağlık Merkezi Hekimi

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmaya 1981-1986 yılları arasında Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Kliniği Endokrinoloji Seksiyonunca tanı konulan ve cerrahi kliniğince cerrahi tedavi uygulanan ve patolojik anatomi laboratuvarınca histopatolojik tanısı konulan soliter tiroid nodüllü 274 olgu alındı. Nodül tanısı klinik muayene ve tiroid fonksiyon testleri ile konuldu. Tüm olgularda tiroid sintigrafisi intravenöz 5 mCi Tc99m pertechnetate enjeksiyonundan 20-30 dakika sonra Toshiba GCA marka gamma kamera ile yapıldı. Tiroid bezinde birden fazla nodüllü olan olgular çalışma dışı bırakıldılar.

BULGULAR

Soliter tiroid nodüllü 274 olgunun 216'sı kadın, 58'i erkekti ve kadın erkek oranı 4/1 olarak tesbit edildi. Soliter tiroid nodüllerin patolojik anatomik inceleme sonuçlarının yaşa ve sekse göre dağılımı tablo I ve II'de görülmektedir.

Tablo: I
Soliter Nodüllü 216 Kadın Olgunun Patolojik Anatomik İnceleme Sonuçlarının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Benign nodül (n: 210)								Malign nodül (n: 6)			
	Nodüller koloidal Guatr		Fetal Adenom		Foliküler Adenom		Tiroidit					
							Nonspesifik		Hashimoto			
	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%
11-20	22	73.3	4	13.3	4	13.3	—	—	—	—	—	—
21-30	52	76.5	10	14.7	2	2.9	1	1.47	—	—	3	4.4
31-40	31	72	8	18.6	3	7	—	—	1	2.4	—	—
41-50	36	80.0	3	6.86	5	11.11	1	2.22	—	—	—	—
51-60	18	75	2	8.3	—	—	—	—	1	4.2	3	12.5
60 +	5	83.3	1	16.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Topl.	164	76	28	13	14	6.5	2	0.86	2	0.86	6	2.77

Tablo: II
Soliter Tiroid Nodüllü 58 Erkek Olgunun Patolojik Anatomik İnceleme Sonuçlarının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Benign nodül (n: 58)								Malign nodül (n: 0)			
	Nodüller koloidal Guatr		Fetal Adenom		Foliküler Adenom		Tiroidit					
							Nonspesifik		Hashimoto			
	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%	Olgu Sayısı	%
11-20	3	50	2	33.3	1	16.6	—	—	—	—	—	—
21-30	7	53.8	3	23.1	2	15.4	1	7.7	—	—	—	—
31-40	9	69.2	3	23.1	—	—	—	—	1	7.7	—	—
41-50	8	66.6	3	25	—	—	—	—	1	8.33	—	—
51-60	7	70	—	—	1	10	2	20	—	—	—	—
60 +	3	75	—	—	—	—	1	25	—	—	—	—
Topl.	37	63.8	11	19	4	6.9	4	6.9	2	3.4	—	—

Patolojik anatomik incelemede 201 (% 73.3) olguda nodüler kolloidal guatr, 39 (% 14.2) olguda fetal adenom, 18 (% 6.5) olguda folliküler adenom, 4 (% 1.5) olguda Hashimoto tiroiditi, 6 (% 2.2) olguda nonspesifik tiroidit ve 6 (% 2.2) olguda ise malign neoplazm bulundu. 6 malign neoplazmik olgunun histopatoloji sınıflaması ve yaşa göre dağılımı tablo III'de görülmektedir.

Tablo: III
Kadın Olgularımızda Bulunan Malign Nodüllerin Yaş ve Kanser Türüne Göre Dağılımı

Yaş	Folliküler Ca	Medüller Ca	Papiller Ca	İndifferansiye Ca
11-20	—	—	—	—
21-30	1	—	2	—
31-40	—	—	—	—
41-50	—	—	—	—
51-60	—	1	1	1
60 +	—	—	—	—

TARTIŞMA

Soliter tiroid nodülle olgularımızın cerrahi tedavi ile çıkarılan materyelde yapılan patolojik anatomik incelemede soliter nodüllerin büyük bir kısmının (% 97.8) benign olduğu görülmektedir (Tablo I-II). Bu oran daha önce yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir^{2,5,6,8}. Benign nodüllerin en büyük grubu benign nodüler kolloidal guatrdır (% 73.3). Benign nodüler kolloidal guatr en sık; kadın olgularda 21-30, erkek olgularda 31-40 yaş grubunda görülmektedir (Tablo I-II). Benign nodüllerde görülme sıklığı bakımından ikinci sırayı fetal adenomlar almaktadır. Bunların en sık görüldüğü yaş grubu kadınlarda 21-30, erkeklerde 21-50 dir. Benign tiroid nodüllerinden folliküler adenomların kadınlarda en sık görüldüğü yaş grubu 11-20 ve 41-50 dir. Erkek olgularda ise çeşitli yaş gruplarında çok az sayıda bulunmuştur. Benign nodüler kolloidal guatr ve fetal adenomlar hem kadın hem erkek olgularımızda daha çok orta yaşlarda görülmüştür. Folliküler adenomlar kadın olgularda puberte sonrası ve klimakterium sonrası yaşlarda sık görülmektedir (Tablo I). Bu durum, kadınların hayatında seksüel hormonların önemli değişiklikler gösterdiği bu iki dönemin folliküler adenom oluşumunda rolü olabileceği izlenimini vermektedir. Literatür incelememizde bu yönde bir çalışma bulamadık.

Olgularımızı tiroid kanseri yönünden incelediğimizde erkek olgularımızda tiroid kanseri göremedik. Tiroid kanseri tanısı konan olgularımızın tümü kadındı. Bu durum literatür bilgilerimize ters düşmektedir^{1,3,4,7,8}. Tiroid kanserli olgularımızın yaşları 21-30 ve 51-60 yaş grubuna girmektedir. 21-30 yaş grubundaki tiroid kanserli 3 kadın olgumuzun 1'i folliküler ca, 2'si papiller ca, 51-60 yaş grubundakilerin ise 1'i meduller ca, 1'i papiller ca, diğeri ise indifferansiye ca. dir.

Yaptığımız çalışmada Bursa bölgesinde soliter tiroid nodüllü olgularda kanser insidensinin literatür çalışmalarına göre en düşük düzeyler arasında olduğu, kadın olgulardaki benign folliküler adenomlarının puberte sonrası ve klimakterium sonrası yaş gruplarında artış gösterdiği saptanmıştır.

KAYNAKLAR

1. BOWENS, O.M., WANDER, J.B.: Thyroid nodules and thyroid malignancy: the risk involved in delayed surgery. *Ann Intern. Med.*, 57: 245, 1962.
2. BROOKS, J.R.: The solitary thyroid nodule. *Am J Surg.*, 125: 477, 1983.
3. GOGAS, J.G., SKALKEAS, G.D.: The thyroid nodules and thyroid cancer. *Int. Surg.*, 60: 534, 1975.
4. GOGAS, J.G., KATSIKAS, D., SECHAS, M., KAKAVIATOS, M., SKALKEAS, G.D.: Prediction of malignancy in solitary thyroid nodules in a country with endemic goiter. *The Am. J. Surg.*, 132: 623-24, 1976.
5. HOFFMAN, G.L., THOMSON, N.W., HEFFRON, C.: The solitary thyroid nodule. *Arch. Surg.*, 105: 379, 1972.
6. ERDOĞAN, G.: Tiroid glandının malign neoplazmaları. *Türkiye Klinikleri*, 5: 249, 1985.
7. DÜREN, E., ÜNAL, G., ÜNAL, H., ÖZYEGİN, A.: Tiroid karsinomları: 285 olgunun klinik ve patolojik analizi, *Ulusal Cerrahi Dergisi*, 1: 51, 1985.
8. HAMBURGER, J.I., HAMBURGER, S.W.: Declining role of frozen section in surgical planning for thyroid nodules, *Surgery*, 98: 307, 1985.
9. ASHCRAFT, M.W., VAN HERLE, A.J.: Management of thyroid nodules: II. Scanning techniques, thyroid suppressive therapy and fine needle aspiration, *Head Neck Surg.*, 3: 297, 1981.

Doç. Dr. Şazi İMAMOĞLU
U.Ü. Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı
BURSA